SHALOM BOSTON ~ שלום בוסטון

כתבות, אירועים, ומודעות

Hakesher הקשר

מוציאה לאור: אנט זריהן כתבת וצלמת: ד"ר דניה שפירא
מעמד: דן בן-דרור מרשל עוזר מחקר: ג'ף סוסמן

למודעות פירסום בלוח זה
ובמגזין הקשר, נא להיתקשר
ל- 738-5038 (617)
HaKesher הקשר
www.HaKesherOnline.com

כתבה, צילמה ועיצבה: ד"ר דניה שפירא

הוא לבוש ברישול-כלשהו, אולי בעממיות; נראֶה ביישן-משהו, אחד שמתמזג בקלות עם האנשים הרגילים, שמסתובבים יומיום ברחוב. אך ברגע שהוא פותח את פיו, עולים מתוכו דברי-שנינות, מתובלים בהומור עסיסי בלתי-פוסק, מלווה בחיוך חם, שסוחטים מהמאזינים צחוק מתגלגל. הסופר אתגר קרת מזכיר במידה לא-מועטה את הגיבורים של סיפוריו. ביום שלישי קרא שניים מהם באירוע, שנערך לכבודו במכללה העברית בניוטון, מסצ'וסטס.

"זה סיפור על נהג אוטובוס אחד, שאף-פעם לא היה מוכן לפתוח את הדלת לאנשים שאיחרו את האוטובוס... אפילו לא לזקנות עם שקיות נייר חומות עמוסות שנפנפו ביד רועדת. וזה לא מרשעות... כי בנהג הזה לא הייתה אפילו טיפה אחת של רשע, זה היה מאידאולוגיה... האידאולוגיה של הנהג אמרה שאם, נניח, העיכוב בהעלאת מישהו שאיחר הוא בקושי חצי דקה, והבנאדם שיישאר מחוץ לאוטובוס יפסיד בגלל זה רבע שעה מחייו. זה עדיין יותר משתלם והוגן כלפי החברה לא לפתוח לו את הדלת." (מתוך קטע הפתיחה של הסיפור "סיפור על נהג אוטובוס שרצה להיות אלוהים").

הסיפור הזה נולד מאירוע יומיומי, שולי כביכול, שנתפש כמאפיין של התרבות הישראלית השגרתית, אך אם אתם נזקקים, למשל, לשירותי התחבורה הציבורית בבוסטון, הוא, למעשה, אוניברסלי: "ביום שישי אחד ראיתי אשה קטנה, קשישה, שקנתה ירקות, רצה אחרי האוטובוס, שעמד באור אדום ברמזור", מספר קרת. "היא דפקה על הדלת, שמה את כל הירקות על הרצפה, ועשתה תנועה של תפילה, ופתאום דלתות-האוטובוס נפתחו... כשאני עולה לאוטובוס, ויש לי שטר, שמצריך לתת לי עודף, הנהג אומר: 'למה אין לך הסכום המדויק?', ואני מרגיש אשם", מציין אתגר בהומור אופייני.

סיפור זה, כמו סיפורים אחרים של אתגר קרת, מקפל בתוכו אמירה על אנשים פשוטים, שמשחקים אותה אלוהים, כיָון שיש בידם לקבוע גורלות של אנשים אחרים. לפעמים הם מתרצים, ומעניקים את הפדות, אך זה יכול להיות מאוחר מדיי בשביל אותם אנשים (כמו בסיפור שלעיל). "אני חושב על הומניות, וכשראיתי את האשה הזאת ואת המחווה, שעשה בשבילה הנהג", מוסיף קרת, "הרגשתי שנוצר בינינו קשר; שזה רגע מיוחד."

הוא ניחן בכישרון נדיר לספר בצורה כובשת, בפסקאות אחדות בלבד, על מורכבות החיים ועל סבלותיהם של אנשים בשולי-החברה. דומה, שיש לכך קשר להיותו בן להורים ניצולי-שואה. בעבר סיפר בריאיון, שבילדותו נמנע מלבכות ומלבטא כאֵב, כי לא רצה להעמיס צער על הוריו, "שעברו סבל כבד יותר." היום הוא מספר באירוניה, ש"אני הכי צעיר [הוא נולד ב-1967 - ד.ש.] והיחיד, שיצא נורמלי במשפחה... אחי, אנרכיסט שמאלני, עומד בראש האגודה, שלוחמת למען הפיכת השימוש במריחואה לחוקי. בעבר גר בבית על עץ... אחותי בת ה-46 היא אולטרה-אורתודוכסית, שבעבר גרה בהתנחלות, אֵם ל-11 ילדים, (כן, אני זוכר את שמותיהם), ועוד היד נטויה...".

הוא החל לכתוב בגיל 19, במהלך השירות הצבאי, "כדי למצוא מסתור מהחיים עצמם", וסיפורו הראשון התפרסם, כשהיה בן 22, (ספרו הראשון, "צינורות", התפרסם ב-1992). כתיבתו פשוטה וישירה, בשפת-היומיום ובעגה, ("זה מזכיר לי את היידיש, ומלבד זאת, אני כותב בשפה מדוברת. שפה תקנית תפגע באישיות של הדמות."), מתובלת בהומור ובאירוניה. היא מתארת מצבים יומיומיים, שלא-אחת נלווים אליהם מצבים אבסורדיים. "אני אוהב את הכתיבה בגוף ראשון", הוא מדגיש, "הטון של הסיפור מאוד מוסיקלי. אני כותב ארבע שורות, וזה כמו החלקה על הגלים: בא גל, ואתה צריך לשמור על שיווי-משקל; כשאני כותב בגוף ראשון, זה כאילו מישהו מספר לי - מבט סובייקטיבי על הדברים, מאוד רגשי, ואז, פתאום, יש השקפה-מהצד בגוף שלישי ('וזה מה שהמדע אומר...')."

המבקרים הספרותיים רואים בו אחד המייצגים הבולטים של הסופרים הישראליים הפוסט-מודרניסטים של שנות ה-90 של המאה ה-20, (חלק מסיפוריו מופיעים בתָכנית-הלימודים של משרד-החינוך), אך הוא מסתייג: "אני לא מרגיש כל-כך שייך לחבורה של סופרים ישראליים. הם נפלאים, אך אינם מצחיקים, והם גם מתנשאים", הוא מכריז. "הסופרים היהודיים, בעיקר אלו שכתבו ביידיש, תמיד מצחיקים. בשביס-זינגר לא חשב, שהוא נעלה על הקוראים שלו; הוא הודה בחסרונותיו. אני מרגיש כשילוב של ישראלי ויהודי, וחש קשר לגולה. אנחנו צריכים לשמר את הקו המקשר בין ישראל והתפוצה, ולא לקטוע אותו." ואכן, הוא פופולרי גם בארץ וגם בעולם, וסיפוריו תורגמו ל-22 שפות! "משמעויות הולכות לאיבוד בתרגום, ולכן יותר טוב, שמתרגמים לסינית, כי אני לא מבין מה הם כותבים שם...", מתבדח קרת ומדגים: "היום מדברים בארץ בשפת-התורה, ומסיימים את המשפט ב'טוב, יאללה, בֵּייז!' - שילוב של שלוש שפות מונותאיסטיות. לך תרגם את זה...".

הוא רואה את תפקידו בהעברת מסרים חברתיים בכתיבתו - "זו מעין התחייבות סוקראטית" - אך מבהיר שאינו עושה זאת במודע; זה תת-הכרתי: "אם הייתי רוצה לומר משהו ישירות, הייתי כותב מאמר, ולא כותב סיפור בדיוני. כסופר, אני מציג מציאות מעורפלת, דו-משמעית. הסופר עמוס עוז, שאני מעריץ, סיפר לי, שיש לו בבית שני עטים; עם אחד הוא כותב ספרים, ועם השני- מאמרים. לי יש רק מחשב אחד ומִקלדת אחת, ואני כותב את הדברים בלי להבחין ביניהם." כתוצאה, בישראל הוא נחשב סופר אֵ-פוליטי, ובחו"ל- יותר מדיי פוליטי. "כתבתי פעם משהו על ההתנתקות ועל החולצה הכתומה. היו כאלה שהגיבו, שזו כתבה למדור אָפנה, ולא למדור פוליטי", הוא מצטחק. כשהוא נשאל על התפתחות הכתיבה שלו במהלך-השנים, הוא שוב משתמש באמירה הומוריסטית: "אחי אמר, שבקובץ הראשון כתבתי על אוטובוס, בשני - על מכוניות, ובשלישי- על מטוס, 'ורואים איך הרמה החברתית-כלכלית שלך עלתה.' אני לא חושב, שאני מתפתח; אני משתנה כבן-אדם, ודברים אחרים מעניינים אותי." כרגע הוא עסוק בכתיבת ספר חדש ("עוד אין לו שם"), והוא מקווה, שיראה אור בשנה הבאה.

הוא מוּכר בעיקר כסופר, אך הוא עוסק גם בכתיבת תסריטים (גם לטלוויזיה. "החמישייה הקאמרית", לדוגמא), מחזות וקומיקס, ועִיטר בפרסים רבים. בשנת 2007 יצא לאקרנים סרט-הביכורים של קרת ושל אשתו, שירה גפן, "מדוזות", (ר' ביקורת שלי ב"מעריב בוסטון", http://www.hakesheronline.com מה-16 ביולי). הסרט, שהוצג בפסטיבל קאן, זיכה את יוצריו בפרס היוקרתי ביותר ליוצרים בתחילת דרכם, "מצלמת הזהב", בפרס הבימוי מטעם איגוד-היוצרים הצרפתי וב"פרס המבקרים הצעירים". ב-2008 יצא לאקרנים סרט הוליוודי, "חותכי-ורידים. סיפור-אהבה", שמבוסס על הנובלה "הקייטנה של קנלר" של קרת. "כשאתה כותב סיפור, אתה בתוך עצמך, ולפעמים נחמד לצאת החוצה. להיפגש עם אנשים ולשתף עמם פעולה", הוא מבהיר את העיסוק בקולנוע. "אני גם נהנה מהמפגש עם הצופים בבתי-הקולנוע. הצפייה משתנה לפי הקהל; הוא יוצר סוג של אקוסטיקה מהדהדת- לפעמים היא מצחיקה, לפעמים דרמתית. אך יש הבדל מהותי בין כתיבת סיפור ובין כתיבת תסריט: סיפור קצר נכתב בצורה לגמרי אינטואיטיבית ובלתי-מתוכננת. כשכותבים תסריט, יש ריחוק מהטקסט, כי צריך 'למכור' אותו למפיק; להסביר אותו. הכתיבה מאוד ישירה."

אף-על-פי שנכנס למשפחת-יוצרים, (אביה של שירה הוא יונתן גפן), אין, לדבריו, קנאת-יוצרים במשפחה. "יונתן אהב את הכתיבה שלי, ותמך בי תמיד, עוד לפני שהייתי עם שירה. שירה-עצמה מאוד יצירתית, ויש בינינו תמיכה הדדית גדולה. מאוד נוח לנו לעבוד ביחד, כי אנחנו מאוד שונים: לשירה יש נשמה של משוררת; היא תמיד בהווה, בדימוי, בתחושות. אני סופר, שמתעניין בעלילה; בעבר ובעתיד. היינו יחד שבע שנים, עד שהתחלנו לשתף-פעולה, ואני בטוח, שנשתף-פעולה גם בעתיד."

דוד סטאר, סגן-נשיא לחינוך קהילתי במכללה העברית והמייסד והמנהל של תכנית "מאה" לחינוך מבוגרים, מראיין את אתגר קרת.

HaKesher הקשר
Talk Forever

כרטיסי חיוג מוזלים

- חיוג לישראל: 1¢ לדקה
- חיוג לסלולרי בישראל: 10.1¢ לדקה
- ברכישת 1000 דקות לארה"ב: 0.5¢ לדקה
- תעריפים נמוכים נוספים לשיחות מקומיות ובינלאומיות

צבעה חום, היא מזכירה טיט במראה, אבל היא טעימה מאוד ומופיעה בעשרות גרסאות שונות - קבלו את החרוסת, המאכל שהכי כיף לאכול בליל הסדר. להלן מתכונים (הביא לדפוס אייל כהן):

חרוסת פרסית

המרכיבים:

250 גרם תמרים מגולענים (אפשר ממרח תמרים)
150 גרם צימוקים מסוג 'שאוני' (צימוקים שחורים גדולים מאוד)
100 גרם אגוזי מלך קלופים
100 גרם קשיו
בננה
יין מתוק
100 גרם צימוקים בהירים
100 גרם פיסטוקים קלויים לא מומלחים
100 גרם אגוזי לוז
תפוח עץ
אגס
חומץ

תבלינים: קינמון, הל, זנגוויל וציפורן טחונים

אופן ההכנה:

1. טוחנים יחד את כל האגוזים עד שמתקבלים פירורים דקים. מוסיפים את הפירות וטוחנים.
2. מוסיפים יין מתוק ומעט חומץ לפי הטעם לתערובת (הטעם שמתקבל צריך להיות חמצמץ ומתוק).
3. מוסיפים תבלינים: הרבה קינמון, קצת פחות הל ומעט זנגוויל וציפורן. מתחילים להוסיף מעט, טועמים ומוסיפים עוד אם צריך.

דוקה – חרוסת תימנית

המרכיבים:

חבילת תמרים מגולענים (זו שבואקום)
רבע קילו שומשום קלוי טרי
150 גרם שקדים קלויים

תבלינים: 2 כפות ג'ינג'ר טרי טחון דק

אופן ההכנה:

1. להשרות את התמרים בסיר למשך הלילה, כמות המים צריכה להיות כפולה מכמות התמרים
2. למחרת להרתיח את המים יחד עם התמרים על אש גבוהה 15 דקות
3. לטחון את השומשום והשקדים במעבד מזון
4. להוסיף לתמרים
5. להוסיף גם את הג'ינג'ר הטחון
6. לבשל על אש נמוכה עוד שעה נוספת, לערבב מדי פעם
7. להוריד מהאש כאשר התערובת מגיעה למרקם מעט צמיגי

חרוסת בסיסית ופשוטה

המרכיבים:

250 גרם תמרים לחוצים ללא חרצנים (קונים את זה ככה)
שלושת רבעי כוס יין מסוג פורט
מעט אגוזים קצוצים

תבלינים: מעט קינמון

אופן ההכנה:

מחממים את התמרים והיין על אש נמוכה. עד שעיסת התמרים נמסה אל תוך היין ונוצרת תערובת אחידה. מתבלים במעט קינמון ומערבבים פנימה את האגוזים הקצוצים. מסירים מהאש ומצננים.

להלן הצעות מגוונות לחגוג את ליל הסדר:

Far from home? Alone for Pesach? Join a Community Seder!
* traditional seder * warm family-like atmosphere * traditional Pesach food
* hand-baked Shmura Matzos * songs * mystical insights * discussions
* a chance for everyone to participate!

Chabad Brookline Passover Seders
Wednesday, April 8, at 7:00 PM | Thursday, April 9, at 8:15 PM
Holiday Inn, 1200 Beacon St, Brookline MA 02446
Cost per Seder: Adult $30 | Student $18 | Child under 12 $15
Contact: Reserve by Sun., April 5 by emailing rsvp@chabadbrookline.com

Chai Center Community Passover Seder
Wednesday April 8th, 7:30 PM
105 ST. Paul St., Brookline, MA, 02446
Cost: $36 Before March 29th, $45 after
Contact: Mayshe & Shifra Schwartz, (617) 278-2424, Mayshe@GetChai.com

[YLD] Second Night Passover Seder
Thursday April 9th, 6:30 PM
Temple Ohabei Shalom, 1187 Beacon St, Brookline, MA, 02446
Cost: $36 before March 30, $46 after that date
Contact: Shira, shirar@cjp.org

[Chai Center] Young Adult Passover Seder
Thursday April 9th, 7:30 PM
105 ST. Paul St., Brookline, MA, 02446
Cost: $30 before March 29th, $39 after
Contact: Mayshe Schwartz, (617) 278-2424, Mayshe@GetChai.com